

ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง

Democratic Citizenship of Mahamakut Buddhist University,
Sri Lanchang Campus Students

จักรพงษ์ พงษ์ชัย¹ ถนอม คตะวงค์²

E-mail: jak2494@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง 2) เปรียบเทียบระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ ชั้นปีการศึกษา และคณะ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 181 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.15$, S.D. = 0.56) 2) จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า เพศ ชั้นปีการศึกษา และคณะไม่ส่งผลกระทบต่อระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

คำสำคัญ: พลเมือง ระบอบประชาธิปไตย นักศึกษา

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the Democratic Citizenship level of Mahamakut Buddhist University, Sri Lanchang Campus Students. 2) to comparative the Democratic Citizenship level of Mahamakut Buddhist University, Sri Lanchang Campus Students's level according to the personal factors: sex, academic year, and faculty. The study is a quantitative research. The samples were the Mahamakut Buddhist University, Sri Lanchang Campus Students in academic year 2019 amount 181 persons. The research tools were composed of a questionnaire. Data analysis by using the include percentage, mean, standard deviation, T-test, and One Way ANOVA.

The result of this research indicated that 1) the overall mean for the Democratic Citizenship level of Mahamakut Buddhist University, Sri Lanchang Campus Students was "high" ($\bar{X}=4.15$, S.D. = 0.56). 2) According to the hypothesis is testing, sex, academic year and faculty income affect the Democratic Citizenship level at .05 level of significance.

Keywords: citizen, democratic, students

ความเป็นมาของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองการปกครองของไทยส่วนหนึ่งได้รับอิทธิพลมาจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคม การเมืองและเศรษฐกิจในทศวรรษที่ 1960 เป็นต้นมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสหรัฐอเมริกา ขบวนการทางสังคมและสำนึกของปัจเจกชน ที่ต่อยอดกำหนดชีวิตของตนเอง (Self-Determination) ในระบอบเสรีประชาธิปไตยตะวันตกหรือระบอบประชาธิปไตยแอดแลนติกเหนือ (North Atlantic Democracy) ได้ทำให้กระบวนการสร้างความเป็นประชาธิปไตยมีความเข้มข้นมากขึ้น ประเทศที่มีระบอบประชาธิปไตยที่มั่นคงและได้ชื่อว่าเป็นต้นแบบประชาธิปไตยในปัจจุบัน เช่น สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส อังกฤษ เยอรมันต่างก็เคยผ่านความล้มเหลวของประชาธิปไตยมาทั้งนั้น แต่ความล้มเหลวของระบอบเสรีประชาธิปไตยในโลกตะวันตกนั้นสามารถแก้ไขได้ด้วยการทำให้ประชาธิปไตยมีความเข้มข้นมากขึ้น การทำให้ประชาธิปไตยหนักแน่นมากขึ้นเป็นหนทางในการแก้ไขปัญหาความอ่อนแอของระบอบประชาธิปไตย หนทางของการแก้ปัญหาประชาธิปไตยจึงไม่ใช่หนทางออกด้วยการยกเลิกประชาธิปไตย เช่น การรัฐประหาร แต่

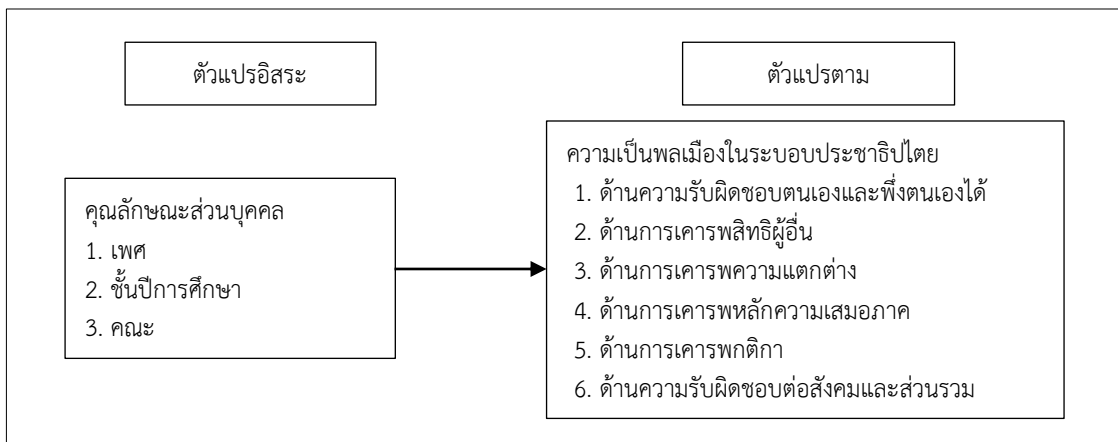
¹ อาจารย์พิเศษประจำ สาขาวิชาการเมืองการปกครอง คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

² อาจารย์พิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตอุบลราชธานี

กลับจะต้องแก้ไขด้วยการทำให้เป็นประชาธิปไตยที่เข้มแข็งมากขึ้นกว่าเดิม (ธเนศ วงศ์ยานนาวา, 2555 ; Linz & Stepan, 1998) สอดคล้องที่ ปริญญา เทวานฤมิตรกุล (2555) ที่อธิบายไว้ว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมให้ประชาธิปไตยมีความเข้มแข็ง คือ “ระบอบ” และ “คน” แต่ที่สำคัญที่สุด คือ “คน” ในฐานะที่เป็นเจ้าของประเทศ จะต้องมีความสามารถในการปกครองตนเอง จึงจะประสบความสำเร็จได้ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้อง พัฒนาคนให้มีความเป็น “พลเมืองในระบอบประชาธิปไตย” (Democratic Citizenship) ซึ่งหมายถึง การเป็นสมาชิกของสังคมที่มีอิสรภาพควบคู่กับความรับผิดชอบและมีสิทธิเสรีภาพควบคู่กับหน้าที่ โดยมีความสามารถในการยอมรับความแตกต่างและเคารพกติกาในการอยู่ร่วมกันพร้อมทั้งมีส่วนร่วมต่อความเป็นไปและการแก้ปัญหาในสังคมของตนเอง โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ ประกอบด้วย 1) รับผิดชอบตนเองและพึ่งตนเองได้ (Self Esteem) 2) เคารพสิทธิผู้อื่น (Rights of the Others) 3) เคารพความแตกต่าง (Respect for differences) 4) เคารพหลักความเสมอภาค (Equality) 5) เคารพกติกา (Respect for rules) 6) รับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม (Responsibility)

ปัญหาประชาธิปไตยของไทยในปัจจุบันเกิดจากการที่ประชาชนยังขาดสำนึกของความเป็น “พลเมืองในระบอบประชาธิปไตย” เห็นได้จากการที่ประชาชนไม่มีจิตสำนึกความเป็นพลเมือง เป็นแต่เพียงผู้อยู่ภายใต้ระบอบอุปถัมภ์หรือชนชั้นปกครองใหม่ที่มาจากการเลือกตั้ง ที่สำคัญ คือ เกิดการแตกแยกในสังคม ประชาชนไม่ยอมรับความแตกต่างและไม่เคารพสิทธิเสรีภาพ ของกันและกัน ความเห็นที่ต่างกันจึงนำไปสู่ความแตกแยก พรรคการเมืองและการเลือกตั้งจึง กลายเป็นสิ่งที่ทำให้สังคม ชุมชน หรือครอบครัวแตกแยกกัน นอกจากนี้ คือ แต่ละคนใช้สิทธิเสรีภาพ ตามใจชอบ โดยมีได้คำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม การแก้ปัญหาดังกล่าวจะต้องพัฒนาคนให้มี “ความเป็น พลเมืองในระบอบประชาธิปไตย” จึงจะทำให้ประชาธิปไตยมีความเข้มแข็งประสบความสำเร็จได้ สมาชิกของสังคมมีการใช้สิทธิเสรีภาพโดยมี ความรับผิดชอบ เคารพผู้อื่น เคารพความแตกต่าง และเคารพกติกา สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษาระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาลัยเกษตรศรีสะเกษ รวมถึงเปรียบเทียบความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษา จำแนกตามเพศ ชั้นปีการศึกษา และคณะ ทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษาในปัจจุบันรวมถึงเพื่อให้ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษาต่อไป

กรอบแนวความคิดการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาลัยเกษตรศรีสะเกษ
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาลัยเกษตรศรีสะเกษ จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ ชั้นปีการศึกษา และคณะ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเภทของการวิจัย
ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีดำเนินการวิจัยแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2.1 ประชากร ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาลัยเกษตรศรีสะเกษ ประจำปีการศึกษา 2562 โดยแบ่งตามเพศ ชั้นปีการศึกษา และคณะที่สังกัด รวมทั้งสิ้น 332 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ประจำปีการศึกษา 2562 กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตร Yamanae (1973) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 181 คน แบ่งเป็น ชั้นปีการศึกษา ปีที่ 1 จำนวน 57 คน ชั้นปีการศึกษา ปีที่ 2 จำนวน 34 คน ชั้นปีการศึกษา ปีที่ 3 จำนวน 43 คน ชั้นปีการศึกษา ปีที่ 4 จำนวน 47 คน คณะศานาและปรัชญา จำนวน 20 คน คณะสังคมศาสตร์ จำนวน 125 คน และคณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 36 คน โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ(พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2547) และการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย(Koul,1984)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ประกอบด้วยแบบตรวจสอบรายการ (checklist) และแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) ซึ่งจะเป็นมาตรจำแนกความหมาย (The Semantic Differential Scaling) โดยลักษณะของคำถาม จะมีข้อความที่มีคำตอบเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ลักษณะเป็นมาตราส่วนแบบลิเคอร์ท (likert scale) ตามแนวคิดของ Likert (1961) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย (ข้อ 1-30)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ

ผู้วิจัยได้นำส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างโดยตัวเอง ซึ่งสิ่งที่แนบจะประกอบไปด้วยจดหมายนำส่งพร้อมคำอธิบายเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและคำสัญญาที่จะเก็บรักษาข้อมูลไว้เป็นความลับและกำหนดวันที่ผู้วิจัยจะขอรับแบบสอบถามกลับคืนในการเก็บข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างโดยตัวเองจำนวน 181 ฉบับ และเมื่อถึงกำหนดผู้วิจัยจึงได้เดินทางไปรับแบบสอบถามกลับมาได้ครบจำนวน 181 ฉบับ คิดเป็น 100%

4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ จากการค้นคว้าเอกสาร ตำรา ทฤษฎี แนวความคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับกลับคืนมาจากกลุ่มตัวอย่างโดยแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก

5.2 การลงรหัสข้อมูล นำข้อมูลของแบบสอบถามทั้งหมดมาแปรเป็นสัญลักษณ์ตัวเลขแทนค่าตัวแปรต่างๆทำการลงรหัสตามที่กำหนดไว้

5.3 การบันทึกข้อมูล นำแบบสอบถามที่ผ่านการลงรหัส บันทึกข้อมูลลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อคำนวณค่าทางสถิติ วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ดังนี้

ตอนที่ 1 ของแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐานเพื่อแสดงจำนวนร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ของแบบสอบถาม

1) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐานเพื่อแสดงค่าเฉลี่ยของระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยการวัดค่าตัวแปรได้กำหนดเกณฑ์การวัดไว้ 5 ระดับ ตามแบบของ Likert (1961) สำหรับวัดคำถามแต่ละข้อเป็นแบบมาตราประมาณค่ารวม (Summative Scale) ที่ใช้วัดเป็นมาตราประเมินค่า (Rating Scale) โดยให้เลือกตอบ 5 ระดับ ในการแปลความหมายของคะแนนระดับความคิดเห็นจะพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนโดยกำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ตามที่ บุญชม ศรีสะอาด (2547) อ้างไว้ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

2) การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ ชั้นปีการศึกษา และคณะ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

ผลการวิจัย

1. คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 1) n=181

ตารางที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	79	43.6
หญิง	102	56.4
รวม	181	100.0
2. ชั้นปีการศึกษา		
ชั้นปีที่ 1	58	32.0
ชั้นปีที่ 2	34	18.8
ชั้นปีที่ 3	43	23.8
ชั้นปีที่ 4	46	25.4
รวม	181	100.0
3. คณะ		
คณะศาสนาและปรัชญา	20	11.0
คณะสังคมศาสตร์	125	69.1
คณะศึกษาศาสตร์	36	19.9
รวม	181	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่า ประชากรผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ประมาณร้อยละ 56 เป็นนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ ประมาณ ร้อยละ 69 รองลงมาเป็นคณะศึกษาศาสตร์ และคณะศาสนาและปรัชญา ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ประมาณร้อยละ 32 รองลงมาเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 2 ประมาณร้อยละ 18 ตามลำดับ

2. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ศึกษาระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ดังตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตศรีล้านช้าง

ตัวแปร	\bar{X}	S.D.	แปลผล
Y. ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย	4.15	0.56	มาก
Y1: ด้านความรับผิดชอบตนเองและพึ่งตนเองได้	4.18	0.67	มาก
Y2: ด้านความเคารพสิทธิผู้อื่น	4.19	0.66	มาก
Y3: ด้านการเคารพความแตกต่าง	4.14	0.68	มาก
Y4: ด้านความเคารพหลักความเสมอภาค	4.12	0.62	มาก
Y5: ด้านการเคารพกติกา	4.19	0.64	มาก
Y6: ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม	4.10	0.66	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษาในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.15, S.D. = 0.56) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรก คือ ด้านความเคารพสิทธิผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.19, S.D. = 0.66) รองลงมา คือ ด้านการเคารพกติกา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.19, S.D. = .64) และด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวมมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.10, S.D. = 0.66)

3. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ ชั้นปีการศึกษา และ คณะ (ดังตารางที่ 3-5)

3.1 เพศไม่ส่งผลกระทบต่อระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (ตารางที่ 3)

3.2 ชั้นปีการศึกษาไม่ส่งผลกระทบต่อระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (ตารางที่ 4)

3.3 คณะไม่ส่งผลกระทบต่อระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 3 สรุปผลการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษา ระหว่างเพศชายกับ เพศหญิง

ตัวแปร	เพศ	N	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
Y: ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย	ชาย	79	4.16	0.59	.025	.50
	หญิง	102	4.15	0.54		
Y1: ด้านความรับผิดชอบตนเองและพึ่งตนเองได้	ชาย	79	4.22	0.63	.770	.42
	หญิง	102	4.14	0.69		
Y2: ด้านความเคารพสิทธิผู้อื่น	ชาย	79	4.17	0.65	-.314	.37
	หญิง	102	4.20	0.61		
Y3: ด้านการเคารพความแตกต่าง	ชาย	79	4.17	0.71	.580	.76
	หญิง	102	4.11	0.66		
Y4: ด้านความเคารพหลักความเสมอภาค	ชาย	79	4.13	0.66	.220	.11
	หญิง	102	4.11	0.58		
Y5: ด้านการเคารพกติกา	ชาย	79	4.13	0.71	-1.00	.31
	หญิง	102	4.23	0.58		
Y6: ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม	ชาย	79	4.09	0.70	-.183	.36
	หญิง	102	4.11	0.62		

$P < .05$

จากตารางที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยในภาพรวม เพศ ชาย มีค่าเฉลี่ย 4.16 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59 เพศ หญิง มีค่าเฉลี่ย 4.15 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.54 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพบว่า ค่าสถิติทดสอบ $t = .025$ และ $\text{Sig. (2-tailed)} = .50 > \alpha (\alpha = .05)$ จึงไม่สามารถปฏิเสธ H_0 ได้ นั่นคือ เพศไม่ส่งผลกระทบต่อระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

2. ด้านความรับผิดชอบตนเองและพึ่งตนเองได้ เพศ ชาย มีค่าเฉลี่ย 4.22 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63 เพศหญิง มีค่าเฉลี่ย 4.14 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพบว่า ค่าสถิติทดสอบ $t = .770$ และ $\text{Sig. (2-tailed)} = .42 > \alpha (\alpha = .05)$ จึงไม่สามารถปฏิเสธ H_0 ได้ นั่นคือ เพศไม่ส่งผลต่อมีระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยด้านความรับผิดชอบตนเองและพึ่งตนเองได้ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

3. ด้านความเคารพสิทธิผู้อื่น เพศ ชาย มีค่าเฉลี่ย 4.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65 เพศหญิง มีค่าเฉลี่ย 4.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพบว่า ค่าสถิติทดสอบ $t = -.314$ และ $\text{Sig. (2-tailed)} = .37 > \alpha (\alpha = .05)$ จึงไม่สามารถปฏิเสธ H_0 ได้ นั่นคือ เพศไม่ส่งผลต่อระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยด้านความเคารพสิทธิผู้อื่น ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

4. ด้านการเคารพความแตกต่าง เพศ ชาย มีค่าเฉลี่ย 4.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71 เพศหญิง มีค่าเฉลี่ย 4.11 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.66 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพบว่า ค่าสถิติทดสอบ $t = .580$ และ $\text{Sig. (2-tailed)} = .11 > \alpha (\alpha = .05)$ จึงไม่สามารถปฏิเสธ H_0 ได้ นั่นคือ เพศไม่ส่งผลต่อระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยด้านการเคารพความแตกต่าง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

5. ด้านความเคารพหลักความเสมอภาค เพศ ชาย มีค่าเฉลี่ย 4.13 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.66 เพศหญิง มีค่าเฉลี่ย 4.11 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพบว่า ค่าสถิติทดสอบ $t = .220$ และ $\text{Sig.}(2\text{-tailed}) = .11 < \alpha (\alpha=.05)$ จึงปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_A ซึ่งคือ นั่นคือ เพศไม่ส่งผลต่อระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยด้านความเคารพหลักความเสมอภาค ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

6. ด้านการเคารพกติกา เพศ ชาย มีค่าเฉลี่ย 4.13 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71 เพศหญิง มีค่าเฉลี่ย 4.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพบว่า ค่าสถิติทดสอบ $t = -1.00$ และ $\text{Sig.}(2\text{-tailed}) = .31 > \alpha (\alpha=.05)$ จึงไม่สามารถปฏิเสธ H_0 ได้ นั่นคือ คือ เพศไม่ส่งผลต่อระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยด้านการเคารพกติกา ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

7. ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวมเพศ ชาย มีค่าเฉลี่ย 4.09 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.70 เพศหญิง มีค่าเฉลี่ย 4.11 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพบว่า ค่าสถิติทดสอบ $t = -.183$ และ $\text{Sig.}(2\text{-tailed}) = .36 > \alpha (\alpha=.05)$ จึงไม่สามารถปฏิเสธ H_0 ได้ นั่นคือ คือ เพศไม่ส่งผลต่อระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยระหว่างกลุ่มชั้นปีการศึกษาด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One -Way-ANOVA)

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
Y. ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย	ระหว่างกลุ่ม	1.997	3	.66	2.13	.09
	ภายในกลุ่ม	55.076	177	.31		
	รวม	57.073	180			
Y1: ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและพึ่งตนเองได้	ระหว่างกลุ่ม	3.907	3	1.30	3.02	.06
	ภายในกลุ่ม	76.275	177	.43		
	รวม	80.183	180			
Y2: ด้านความเคารพสิทธิผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2.153	3	.71	1.82	.14
	ภายในกลุ่ม	69.585	177	.39		
	รวม	71.738	180			
Y3: ด้านการเคารพความแตกต่าง	ระหว่างกลุ่ม	4.484	3	1.49	3.32	.07
	ภายในกลุ่ม	79.622	177	.45		
	รวม	84.105	180			
Y4: ด้านความเคารพหลักความเสมอภาค	ระหว่างกลุ่ม	1.301	3	.43	1.13	.33
	ภายในกลุ่ม	67.696	177	.38		
	รวม	68.997	180			
Y5: ด้านการเคารพกติกา	ระหว่างกลุ่ม	1.860	3	.62	1.51	.21
	ภายในกลุ่ม	72.606	177	.41		
	รวม	74.466	180			
Y6: ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.246	3	.41	.95	.41
	ภายในกลุ่ม	76.961	177	.43		
	รวม	78.207	180			

$p < .05$

จากตารางที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า

1. ค่าเฉลี่ยระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยในภาพรวม $\text{Sig.} = .09$; $\alpha = .05$ ดังนั้น ค่า $\text{Sig.} > \alpha$ สรุปได้ว่า ชั้นปีการศึกษาไม่ส่งผลต่อระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

2. ค่าเฉลี่ยระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและพึ่งตนเองได้ $\text{Sig.} = .06$; $\alpha = .05$ ดังนั้น ค่า $\text{Sig.} > \alpha$ สรุปได้ว่า ชั้นปีการศึกษาไม่ส่งผลต่อระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยด้านความสนใจทางการเมือง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

3. ค่าเฉลี่ยระดับความเป็นพลเมืองในระบบประชาธิปไตยด้านความเคารพสิทธิผู้อื่น Sig. = .14; $\alpha = .05$ ดังนั้น ค่า Sig. > α สรุปได้ว่า ชั้นปีการศึกษาไม่ส่งผลกระทบต่อระดับความเป็นพลเมืองในระบบประชาธิปไตยด้านความเคารพสิทธิผู้อื่น ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05
4. ค่าเฉลี่ยระดับความเป็นพลเมืองในระบบประชาธิปไตยด้านการเคารพความแตกต่าง Sig. = .07; $\alpha = .05$ ดังนั้น ค่า Sig. > α สรุปได้ว่า ชั้นปีการศึกษาไม่ส่งผลกระทบต่อระดับความเป็นพลเมืองในระบบประชาธิปไตยด้านการเคารพความแตกต่าง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05
5. ค่าเฉลี่ยระดับความเป็นพลเมืองในระบบประชาธิปไตยด้านความเคารพหลักความเสมอภาค Sig. = .33; $\alpha = .05$ ดังนั้น ค่า Sig. > α สรุปได้ว่า ชั้นปีการศึกษาไม่ส่งผลกระทบต่อระดับความเป็นพลเมืองในระบบประชาธิปไตยด้านความเคารพหลักความเสมอภาค ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05
6. ค่าเฉลี่ยระดับความเป็นพลเมืองในระบบประชาธิปไตยด้านการเคารพกติกา Sig. = .21; $\alpha = .05$ ดังนั้น ค่า Sig. > α สรุปได้ว่า ชั้นปีการศึกษาไม่ส่งผลกระทบต่อระดับความเป็นพลเมืองในระบบประชาธิปไตยด้านการเคารพกติกา ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05
7. ค่าเฉลี่ยระดับความเป็นพลเมืองในระบบประชาธิปไตยด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม Sig. = .41; $\alpha = .05$ ดังนั้น ค่า Sig. > α สรุปได้ว่า ชั้นปีการศึกษาไม่ส่งผลกระทบต่อระดับความเป็นพลเมืองในระบบประชาธิปไตยด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความเป็นพลเมืองในระบบประชาธิปไตยระหว่างกลุ่มคณะด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One -Way-ANOVA)

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
Y. ความเป็นพลเมืองในระบบประชาธิปไตย	ระหว่างกลุ่ม	.300	2	.15	.47	.62
	ภายในกลุ่ม	56.774	178	.31		
	รวม	57.073	180			
Y1: ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและพึ่งตนเองได้	ระหว่างกลุ่ม	.994	2	.49	1.11	.32
	ภายในกลุ่ม	79.188	178	.44		
	รวม	80.183	180			
Y2: ด้านความเคารพสิทธิผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	.465	2	.23	.581	.56
	ภายในกลุ่ม	71.273	178	.40		
	รวม	71.738	180			
Y3: ด้านการเคารพความแตกต่าง	ระหว่างกลุ่ม	1.449	2	.72	1.56	.21
	ภายในกลุ่ม	82.656	178	.46		
	รวม	84.105	180			
Y4: ด้านความเคารพหลักความเสมอภาค	ระหว่างกลุ่ม	.260	2	.13	.33	.71
	ภายในกลุ่ม	68.737	178	.386		
	รวม	68.997	180			
Y5: ด้านการเคารพกติกา	ระหว่างกลุ่ม	.140	2	.070	.16	.84
	ภายในกลุ่ม	74.325	178	.418		
	รวม	74.466	180			
Y6: ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม	ระหว่างกลุ่ม	.285	2	.143	.32	.72
	ภายในกลุ่ม	77.922	178	.438		
	รวม	78.207	180			

$p < .05$

จากตารางที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า

1. ค่าเฉลี่ยระดับความเป็นพลเมืองในระบบประชาธิปไตยในภาพรวม Sig. = .62; $\alpha = .05$ ดังนั้น ค่า Sig. > α สรุปได้ว่า คณะไม่ส่งผลกระทบต่อระดับความเป็นพลเมืองในระบบประชาธิปไตย ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

2. ค่าเฉลี่ยระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยด้านความรับผิดชอบตนเองและพึ่งตนเองได้ Sig.= .32; α = .05 ดังนั้น ค่า Sig.> α สรุปได้ว่า คณะไม่ส่งผลกระทบต่อระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยด้านความสนใจทางการเมือง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05
3. ค่าเฉลี่ยระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยด้านความเคารพสิทธิผู้อื่น Sig.= .56; α = .05 ดังนั้น ค่า Sig.> α สรุปได้ว่า คณะไม่ส่งผลกระทบต่อระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยด้านความเคารพสิทธิผู้อื่น ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05
4. ค่าเฉลี่ยระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยด้านการเคารพความแตกต่าง Sig.= .21; α = .05 ดังนั้น ค่า Sig.> α สรุปได้ว่า คณะไม่ส่งผลกระทบต่อระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยด้านการเคารพความแตกต่าง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05
5. ค่าเฉลี่ยระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยด้านความเคารพหลักความเสมอภาค Sig.= .71; α = .05 ดังนั้น ค่า Sig.> α สรุปได้ว่า คณะไม่ส่งผลกระทบต่อระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยด้านความเคารพหลักความเสมอภาค ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05
6. ค่าเฉลี่ยระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยด้านการเคารพกติกา Sig.= .84; α = .05 ดังนั้น ค่า Sig.> α สรุปได้ว่า คณะไม่ส่งผลกระทบต่อระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยด้านการเคารพกติกา ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05
7. ค่าเฉลี่ยระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม Sig.= .72; α = .05 ดังนั้น ค่า Sig.> α สรุปได้ว่า คณะไม่ส่งผลกระทบต่อระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

อภิปรายผล

ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ปภัสสร ไพบูลย์ฐิติพรชัย (2553) ศึกษาเรื่อง ความเป็นพลเมืองดีของนักเรียนโรงเรียนพณิชยการบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี พบว่า นักเรียนระดับชั้นปวช.ปีที่ 1-3 มีความเป็นพลเมืองดีในระดับสูง ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียน อันได้แก่ เพศ สาขาที่ศึกษา และผลการเรียนที่แตกต่างกัน มีความเป็นพลเมืองดีที่แตกต่างกันน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

การสร้างความเป็นพลเมืองให้คนไทยและการสร้างวัฒนธรรมพลเมืองหรือวัฒนธรรมการเมืองที่ถูกต้องให้สังคมไทยเป็นเรื่องยากและลึกซึ้ง เพราะโดยพื้นฐานครอบครัวไทยไม่ได้เตรียมความพร้อมให้ลูกเพื่อการเติบโตสู่สังคมประชาธิปไตย เพราะพ่อแม่ชอบใช้อำนาจเพื่อให้ลูกเชื่อฟัง เมื่อลูกโตขึ้นเข้าสู่การเมืองก็นิยมออกคำสั่งหรือรับคำสั่ง ก่อให้เกิดสังคมเผด็จการหรือสังคมที่มีความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ดังนั้นทุกสถาบัน ทุกชนชั้นทางสังคมควรตระหนักในการพัฒนาความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยให้มากยิ่งขึ้นเพื่อสร้างสังคมที่เข้มแข็งต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยสามารถนำไปเป็นความรู้ในการพัฒนาความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยสำหรับนักศึกษาในสถาบันการศึกษาทั่วไปได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยระหว่างสถาบันการศึกษา
2. ควรมีการศึกษาความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยในระหว่างกลุ่มประชาชนในแต่ละภาค

เอกสารอ้างอิง

- ธเนศ วงศ์ยานนาวา. (2555). ฐานความคิดของประชาธิปไตยแบบปรีชาหาหรือ. กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2547). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปภัสสร ไพบูลย์ฐิติพรชัย. (2553). ความเป็นพลเมืองดีของนักเรียนโรงเรียนพณิชยการบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต(การจัดการภาครัฐและเอกชน)มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปริญญญา เทวานฤมิตรกุล. (2555). การศึกษาเพื่อสร้างพลเมือง (Civic Education). กรุงเทพฯ: นานามีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.

- พิชิต ฤทธิจรูญ. (2547). **ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์**. กรุงเทพฯ: พิมพ์ที่ เฮ้าส์ออฟ เคอร์รี่มีส์ท์.
- Koul, L. (1984). **Methodology of Educational Research**. New Delhi: Vikas Publishing House Pvt. Ltd.
- Likert, R. (1961). **New Patterns of Management**. New York: Mcgraw-Hill Book Company Inc.
- Linz, J. & Stepan, A.. (1998). **Comparative Government and Politics: An Introduction**. London: Macmillan.
- Yamane, T. (1973). **Statistics an introduction analysis** . New York: Harper & Row.